

ΑΠΟ ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΜΟΥ

ΛΥΣΙΣ ΣΤΟ ΔΑΣΟΣ

ΗΛΙΟΣ ἔγερνε σκορπίζοντας τῆς ὑστερνέας του ἀκτῖνες σιὰ γύρω σύννεφα καὶ τὸ ἀντικρυνὸ βουνὸ ἔπαιρνε ἕνα χρῶμα μῶβ, τόσο ἀχνὸ ὥστε νὰ τὸ εἶχε σκεπασθῇ ὅλο μὴ μενεξεδένια γάζα. Τριγύρω, ἀπόλυτος σιγαλιά. Τὰ λουλουδία

ἀργοπεθαίνουν σιτὺς φράκτες, γεμίζοντας τὸν ἀέρα μὲ μιὰ μυρωδιὰ μεθυσμένη ἀπὸ τὸ βάθος τοῦ περιβολιοῦ ἔρχεται ἡ λυπητερὴ φωνὴ τοῦ κούκου, ὅταν λησμονημένο παλρὸ τραγοῦδι. Λίγο πειὸ πέρα ἀκούεται τὸ μελαγχολικὸ τραγοῦδι ἐνὸς ρυακιοῦ, ποῦ κυλοῦσε ἀργά—ἀργὰ ἀνάμεσα στὰ δένδρα καὶ φιλοῦσε ἀνάλαφρα τῆς γύρω κυκλαμιῆς καὶ τὸ τραγοῦδι του ἔμοιαζε ὥστε νανούρισμα, μὰ καὶ ὥστε κλάμμα.

Μακρὰ ἡ καμπάνα τῆς ἐξοικῆς ἐκκλησίας χτυπᾷ ἀργά, μονότονα, γιὰ τὸν ἔσπερινό. Εἶνε ἡ ὥρα ποῦ ὅλα γύρω σου θαρρεῖς πεθαίνουν, μὰ τόσο γλυκὰ, ποῦ νοιώθεις βαθεῖα μὴ μελαγχολία νὰ σοῦ πιέξῃ τὸ στῆθος καὶ νὰ σοῦ φέρῃ ἄθελα δάκρυα στὰ μάτια, ἐνῶ ἀόρατες μυστικὲς φωνὲς σοῦ ψιθυρίζουν λόγια κόσμου ἀέθρουν, ποῦ μόνον τὰ μάτια τῆς φαντασίας μποροῦν ν' ἀντικρύνουν.

ὦ, ἀφάνταστη ἡρεμία, ὄνειρεμένη γαλήνη! Πόσο σὲ ποθοῦν ἡ κουρασμέναι ψυχές...

ΝΥΧΤΑ ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ

Μεσάνυχτα! Ἡ σελήνη ρίχνει τῆς ἀσημέναιες ἀκτῖνες τῆς σιτὴ θάλασσα. Ἀπὸ μακρὰ ἀκούεται ὁ ρυθμικὸς κτύπος τῶν κουπιῶν μιᾶς βάρκας, ποῦ ξεγλυστοῖ ἐλαφρὰ, σιὰ ἡσυχία νερά. Ποῦ καὶ ποῦ κανένα μικρὸ κυματάκι ξεσπᾷ ὥστε νὰ τρελλὰ παιδιάσει γέλοιο στὰ πετράδια τοῦ γαλιῶ.

Καθισμένη στὴν ἀκρογιαλιά, μὲ μόνον σύντροφο τὴν πονεμένη μου καρδιά, αἰδοῦμαι ὅτι εἶμαι εὐτυχισμένη ποῦ βροσκομαι μακρὰ ἀπὸ τῆς ἀσχημείας, ποῦ τριγυρίζουν τὴν θλιμμένη μας ζωὴ. Μοῦ ἔκαμε τόσο καλὸ αὐτὴ ἡ ἡρεμία τῆς φύσεως καὶ ἔχρυσε στὴ ψυχὴ μου τόση παρηγορία, ποῦ νόμιζα πῶς ὅλα γύρω μου ψιθυρίζαν λόγια καλσύνης καὶ ἀγάπης. Εἶχα βυθισθῇ σὲ τέτοια ἔκστασι, ποῦ ἐννοιῶσα σιγὰ σιγὰ νὰ κόβωνται ὅλες ἡ ἀόρατες κλωστὲς ποῦ μ' ἔδεσαν μὲ τὴ ζωὴ καὶ ὁ λογισμὸς μου πέταξε ἐλεύθερος πειὰ σὲ κόσμους μακρυνούς, γεμάτους ἀσύγκριτες ὀμορφίαις καὶ εὐτυχίαις ἀτελείωτες, ποῦ ὁ πόνος δὲν τῆς εἶχε ἐγγίξῃ κἄν μὲ τὰ μαῦρα του φτερά.

Ὅταν ἔξαφνα μ' ἐφώναξαν νὰ φύγω, νόμισα πῶς ξύπνησα ἀπότομα ἀπὸ ἕνα μαγικὸ ὄνειρο, γιὰ νὰ βυθισθῶ πάλι στὴν ἀγκαλιά τῆς πραγματικότητος. ὦ, γιατί νὰ μὴ μ' ἀφήσουν ἐκεῖ γιὰ πάντα, μόνον μὲ τὰ ὄνειρά μου καὶ καθὼς ἡ φαντασία μου ἀντίκρυνε ἀνυπαρκτεῖς χαρὲς, νὰ κλείσω τὰ μάτια γιὰ πάντα, μὲ τὴν ἀπατηλὴ αὐτὴ ἐντύπωσι;

Συγμὲς ποῦ φεύγουν γρήγορα ὥστε τὴν εὐτυχία καὶ ποῦ ἀφίνουν θλίψι στὴν καρδιά καὶ δάκρυα στὰ μάτια...

ΜΑΙΡΗ

ΤΟ ΦΘΙΝΟΠΩΡΟΝ

ΧΕΔΟΝ συγχρόνως ἐδημοσιεύθησαν δύο σύντομοι καὶ χαρακτηριστικαὶ ἐντυπώσεις, δύο τῶν μᾶλλον διακρινομένων ἁλλὰ καὶ διαφύων εἰς ὕψος συγγραφῶν, τοῦ λυρικοῦ Νιρβάνα καὶ τοῦ ρεαλιστοῦ Μελά. Γράφουν ἐκ συμπτώσεως διὰ τὰ

φθινοπωρινὰ σύννεφα, τὰ ὅποια εἰς ὅλους μόνον μελαγχολίαν ἕως τῶρα ἐνέπνευσαν καὶ διὰ τὰ ὅποια οἱ δύο χρονογράφοι, ἐξ ἐναντίας, γίνονται οἱ γαλήνιοι ἀπολογηταὶ τῆς αἰσιοδοξίας. Παραθέτομεν ἀμφοτέρω τὰ χρονογραφήματα, ἀφαιρῶντες εἰς τὸν ἀναγνώστην τὴν σύγκρισιν. Εἰς ἀντίθεσιν, δηλοσιεύομεν καὶ μίαν ποιητικὴν ἀντίληψιν περὶ τοῦ φθινοπώρου, ὅπως τὸ οὐσθάνεται πάντοτε ἡ αἰωνία ψυχή.

ΦΘΙΝΟΠΩΡΟΝ

— Ποῖος εἶπεν ὅτι τὸ Φθινοπώρον εἶνε μὴ μελαγχολικὴ ἐποχὴ;

— Τὸ εἶπαν οἱ ποιηταὶ καὶ ἔχομεν ὑποχρέωσιν νὰ τοὺς πιστεύσωμεν.

— Οἱ ποιηταὶ δὲν κάμνουν ἄλλο τίποτε, παρὰ νὰ φντεῖουν προλήψεις καὶ νὰ τὰς καλλιεργοῦν. Ἡ μελαγχολία τοῦ φθινοπώρου εἶνε καὶ αὐτὴ μὴ πρόληψις.

— Καὶ ὅμως τὰ φύλλα πέφτουν, οἱ φθισικοὶ πεθαίνουν. Δὲν ἐνθυμεῖσθε τὰ «Φαντάσματα» τοῦ Βίκτωρος Οὐγκώ;

— Ἡ πτώσις τῶν φύλλων εἶνε ἕνα φυσικὸν φαινόμενον, ποῦ δὲν ἀποτελεῖ ἀποχρῶντα λόγον μελαγχολίας. Τὸ δένδρον, ποῦ χάνει τὰ φύλλα του, δὲν καταστρέφεται, οὔτε ὑποφέρει. Ἀλλάζει ἀπλῶς φῶρεμα. Ποῦ εὐρίσκετε τὴν μελαγχολίαν εἰς τὸ τυπικὸν αὐτὸ φαινόμενον; Περισσότερον μελαγχολικὸν εἶνε τὸ θέαμα μιᾶς ἀνθρωπίνης κεφαλῆς, ποῦ χάνει τὰς τρίχας τῆς, διότι αὐτὴ δὲν ἔχει τὴν ἐλπίδα νὰ καλυ-

φθῆ με νέον τρίχωμα τὴν Ἀνοιξιν. Καὶ ὁμως τόσοι φαλακροὶ γύρω μας δὲν ἐνέπνευσαν ποτέ ἓνα ποιητὴν μετὰ τὸ φυλλορόσημα τῆς κεφαλῆς των.

— Καὶ οἱ φθισικοί, τοὺς ὁποίους δὲν θὰ ἐπανεύρη πλεόν ἢ νέα Ἀνοιξίς ;

— Αὐτοὶ πηγαίνουν σήμερον εἰς τὰ σανατόρια, τὰ ὁποῖα δὲν εἶχον ἐφευρεθῇ εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ Μιλβουὰ καὶ τοῦ Παράσχου. Ἐπειτα, εἰς ὅλας τὰς ἐποχὰς πεθαίνουν οἱ ἄνθρωποι. Αὐτὸ εἶνε τὸ ἐπάγγελμά τους.

— Φαντάζεσθε λοιπὸν ὅτι τὸ Φθινόπωρον εἶνε μία ἐποχὴ, ὅπως κάθε ἄλλη ;

— Εἶνε ἀπὸ τὰς ὀρεινότερας καὶ εὐθυμότερας.

— Εὐθυμεῖτε λοιπὸν ἐσεῖς αὐτὴν τὴν στιγμὴν κάτω ἀπὸ τὰ πρῶτα σύννεφα, ποὺ πλανῶνται ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς σας ;

— Οὐδέποτε αἰσθάνθηκα τὸ νευρικὸν μου σύστημα πλεόν ἰσορροπημένον, ὅσον τὴν ἐποχὴν αὐτὴν. Τὰ σύννεφά σας, τὰ ὁποῖα σὰς ἔπεισαν οἱ ποιηταὶ ὅτι εἶνε πηγὴ θλίψεως καὶ μελαγχολίας, ἔρχονται ἐξ ἐναντίας νὰ διακόψουν τὴν πένθιμον μονοτονίαν τοῦ οὐρανοῦ καὶ νὰ τοῦ δώσουν ζωὴν, κίνησιν, ἐνέργειαν. Δὲν εἶδατε τί ὥραϊα σχήματα παίρνουν, τί νταντέλλες πλέκουν ἐκεῖ ἐπάνω, τί πούπουλα σκορποῦν, τί χρώματα ντύνονται, μετὰ ποῖαν χάριν ταξιθεύουν εἰς τὸν ὠκεανὸν τοῦ στερεώματος ; Καὶ ἰδίως τὰ φθινοπωρινὰ σύννεφα ! Καὶ ἰδιαίτητα τὰ Ἀττικὰ σύννεφα ; Διατί λοιπὸν νὰ τὰ βλέπετε ὡς κρέπια πενθούσης χήρας ; Αὐτὸ εἶνε μία κακὴ συνήθεια. Ἀφῆστε τὸν ποιητὴν νὰ ἐπαναλαμβάνῃ τὴν μωρὰν συνταγὴν του καὶ τὸν πολιτικὸν ἀρθρογράφον νὰ ἀναμασσᾷ, ὅτι ὁ πολιτικὸς ὀρίζων καλύπτεται ὑπὸ μάρων νεφῶν κτλ, Μιμηθῆτε ἐμένα !

— Τί κάμνετε ἐσεῖς ;

— Καβαλικεύω ἓνα σύννεφο, ποὺ ὁμοιάζει με λευκὸν κύκνον, καὶ ταξιθεύω εἰς τὸ Ἀπειρον.

— Δὲν καταβαίνει λιγάκι ἀπὸ τὸν κύκνον ;

— Θὰ κατεβῶ εὐχαρίστως. Καὶ θὰ σὰς ἐπαναλάβω μετὰ τὴν γλῶσσαν τῶν πρακτικῶν ἀνθρώπων, ὅτι τὸ Φθινόπωρον γεμίζει χαρὰν τὴν ὑπαρξίν μου. Μετὰ τὸν φούρνον τοῦ καλοκαιριοῦ, ὅπου ἐκάμαμεν ἀπὸ κοινοῦ τὴν δίαιταν τῆς ἀσφυξίας καὶ τοῦ ἰδρώτος, τώρα δροσιζομαι, ἀναπνέω, κοιμοῦμαι ὡς ἄθωον βρέφος, ἀντιμετωπίζω τὴν ἀπεργίαν τῶν τράμ με ἀδιαφορίαν, εἶμαι ἱκανὸς νὰ λάβω μίαν γενναίαν ἀποφασιν. Τί ἄλλο θέλετε ;

— Καὶ ὁμως τὰ φύλλα πέφτουν.

— Ἀφῆστε τα νὰ πέφτουν καὶ μὴ τὰ ἐμποδίζετε διόλου.

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ

ΝΕΦΗ

Ἐνας μικρὸς ξανθομάλλης καὶ παχουλός, ἓνα παιδάκι θαυμάσιον, τὸ ὁποῖον μοῦ ἐνθυμίζει ζωηρῶς τὴν τοιχογραφίαν τοῦ θείου βρέφους τοῦ Πανσελήνου εἰς τὸν ναὸν τοῦ Πρωτάτου τῶν Καρυῶν, χοροπηδοῦσε σήμερα τὸ πρῶτὸ μετὰ τρελλὴν χαρὰν εἰς γειτονικὸν δῶμα.

— Σύννεφα, μπαμπά ! Σύννεφα ! Πολλὰ σύννεφα ! Οὐ, πόσα !

Καὶ αὐτὸς ὁ σπινθὴρ τῆς παιδικῆς ἀγαλλιᾶσεως μετεδόθη παραχρῆμα εἰς ὅλην τὴν οἰκογένειαν, μὴ ἐξαίρουμένῃ καὶ τοῦ παπποῦ, ὅστις, ἀνελθὼν μετὰ τὴν

φαιὰν ρόμπαν του εἰς τὴν ταράτσαν, ἐξέθεσε τὴν φαλάκραν του, στυλιπνὴν ὡς μπίλιαν σφαιριστηρίου, εἰς τὴν φθινοπωρινὴν ὑγρασίαν.

Ὁ μικρὸς εἶχε τὰ σκιρτήματα τοῦ σπουργίτη, τὸ τίναγμα τῶν πτερῶν μετὰ τὴν ἀλλαγὴν τοῦ καιροῦ. Καὶ ἡ χαρὰ του μετεδόθη καὶ εἰς ἐμὲ ἐπίσης, ὡς ἀνέλπιστον πρωτόν δῶρον. Ἐπὶ τέλους εἶχε καταντήσῃ ἀηδία τὸ αἰώνιον αὐτὸ κυναοῦν τοῦ θερινοῦ στερεώματος. Ὀλίγη διακόσμησις εἶχε γίνῃ ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ.

Πολλοί, δὲν γνωρίζω διατί, ἐμπνέονται μελαγχολικὰ πράγματα. Φαντάζονται τὰ νέφη ὡς ἀσκούς δυστυχίας, ἐνῶ δὲν εἶναι παρὰ χελιδόνια. Αὐτὸ δὲ τὸ ὁποῖον ὑπόσχονται, εἰς ὅσους δὲν πάσχουν ἀπὸ ρευματισμούς, εἶναι τσιγάκι, φλερτόκι, παιγνιδάκι, ξεφαντωματάκι, χοροπηδηματάκι, τὰ γλυκύτερα ἔργα τοῦ Σατανᾶ. Ἐπὶ τέλους τί θὰ συμβῇ, ἀδελφέ μου μουσολήπτε, ὅστις ἰδρώνεις νὰ ἐφεύρης τὰς πλεόν μαύρας παρομοιώσεις ; Ἡ ζωὴ εἶναι ἀπὸ δῶ ἔως ἐκεῖ. Μερικοὶ χειμῶνες καὶ μερικά καλοκαίρια. Ἐνα ποτῆρι κρασί καὶ ἓνα τσιγάρο. Ἡ Ἀμερικὴ ἀνεκαλύφθη ὑπὸ τοῦ Χριστοφόρου Κολόμβου. Ὁ ἀσύρματος τηλεγράφος ἐφευρέθη ὑπὸ τοῦ Μορκόνι. Ἰδοὺ αὐτὸς ὁ μικρὸς ξανθομάλλης. Ἐχει ἀναμφιβόλως τὴν ἀρτιωτέραν φιλοσοφίαν. Χοροπηδᾷ.

— Αὐτὰ μᾶς βλέπουν τώρα, παπποῦ ; ἐρωτᾷ αἴφνης

— Μᾶς βλέπουν, παιδί μου.

— Καὶ τί ἰδεάν ἔχουν γιὰ μᾶς ;

— Χμ ! Πρέπει νὰ μᾶς λυποῦνται, πιστεύω. Δὲν εἶδες ποῦ κάποτε κλαῖνε ;

— Κλαῖνε ; Γιὰ μᾶς κλαῖνε ἢ τὰ μαλῶνει ὁ Θεός, παπποῦ, καὶ τὰ βάζει στὴ γωνία ;

— Φυσικά, ὅταν κάνουν ἄτακτα καὶ δὲν τὸν ἀφίρουν νὰ διαβάσῃ τὴν ἐφημερίδα του.

— Πότε κάνουν ἄτακτα, παπποῦ ; Ὅταν τρέχουν ;

— Ὅταν τρέχουν, βέβαια, καὶ μπουμπουνίζουν καὶ κάνουν κρότους. Ἡ ὅταν πέρνουν τὰ γυαλιὰ τοῦ Θεοῦ καὶ τὰ κρύβουν, ὅπως προχθὲς ἐστὶν τὰ δικά μου...

Ὁ μικρὸς ἐξεκαρδίσθη στὰ γέλοια καὶ εἰς μίαν νέαν ἐκρηξίν εὐθυμίας ἔτεινε τὰ λευκά του χερᾶ καὶ ὡς νὰ ἤθελε νὰ χαιδέψῃ τὰ σύννεφα.

Μετὰ τὴν ἰδίαν ἐλαφρὰν διάθεσιν παρηκολούθουν ἀπὸ τὸ παράθυρον τὸ βραδὺ ταξειδίον των καὶ τὰς ἀεγνάς μεταμορφώσεις των. Καὶ ἔτσι μοῦ ἤρχετο νὰ πάρω ἓνα μαντηλάκι καὶ νὰ τὰ χαιρῶμαι. Ἀν παίρνουν μαζί των ἓνα ἔτος τῆς ζωῆς μας, μήπως δὲν μᾶς φέρνουν ἄλλο ἓνα ; Καὶ τὴν ἡμέραν ποῦ θὰ ἔλθουν διὰ νὰ πάρουν χωρὶς νὰ φέρουν τίποτε, μήπως δὲν θὰ εἶναι ἀκόμη καλλίτερα ;

ΣΠΗΡΟΣ ΜΕΛΑΣ

ΜΑΡΑΜΕΝΑ ΦΥΛΛΑ

Φαῖα σύννεφα αἰωροῦνται εἰς τὸ κενόν. Ὁρμητικὸς ἄνεμος ἀναστατώνει τῶν ὑψικόνων δένδρων τὰ φύλλα τὰ ὁποῖα ἀφίρουν μίαν βοήν, σὰν μοιρολόγι. Μία συναυλία, εἰς τὴν ὁποῖαν ὅλα τὰ μυστικά τῆς ζωῆς καὶ ὅλοι οἱ στεναγμοὶ τοῦ θανάτου ἀνταλλάσσουν φιλήματα. Μία σκιὰ ἀπλώνεται εἰς τὴν φύσιν, καὶ ἀκόμη περισσότερον εἰς τὴν ψυχὴν μου.

✕

Εἶμαι μαζί της. Μᾶς ἔφερε στὴν ἐσοχὴ ἓνας πόθος ἀπομονώσεως. Ἐρημία γύρω. Ἀπὸ πάνω μας φύλλα ξηρά, τὰ ὁποῖα ἀποσπᾷ ὁ ἄνεμος καὶ πέφτουν ἀραιά—